

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Naznanila se vprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 13.

V Ljubljani, 6. julija 1893.

Letnik VI.

Kaj je novega po svetu?

Zadnje sredo dné 5. julija smo katoličani po vsem svetu praznovali *god sv. Cirila in Metoda*. S posebnim veseljem se vzlasti katoliški Slovani spominjamo tega praznika, ker pozdravljamo ta dan svetnika, ki sta pred tisoč leti vzhodnim in zahodnim Slovanom oznanjevala krščansko vero, učila Boga spoznavati in ga moliti v domači besedi. Sveta brata Ciril in Metod sta bila misijonarja med slovanskimi rodovi. Namen, da sta iz Soluna prehodila dolgo pot na Moravsko in od tam skozi naše kraje, je bil ta, ker sta želela naše očete pridobiti za Kristusovo vero. Zato moramo zaklad krščanske vere skrbno varovati, ter živeti po zapovedih božjih in cerkvenih, kakor nam jih oznanjuje katoliška cerkev, ako hočemo prav častiti sveta brata Cirila in Metoda. Ne spodobi se toraj, napravljati tema svetnikoma v čast veselje, iger ali celo plesov. S tako častjo nista zadovoljna svetnika, ki sta resno delala, rada v samotni živela in se skrbno zatajevala. Molila sta, delala sta, trpela sta sveta brata, da bi Slovanom pridobila tem lepše časne in večne sreče in v tem delu želita, da ju posnemajmo tudi sedaj. Naši očetje so se razveselili, ko so slišali, kako sv. Ciril in Metod oznanujeta v njih domači besedi božje nauke, zato so se jih poprijemali s toliko večjim veseljem. Tudi sedaj še po tisoč letih glasi se v naših cerkvah domača, razumljiva beseda; sredi silnih viharjev v teku stoletij je slovenska beseda uprav v cerkvi dobila skoro jedino svoje zavetje. Bodimo torej hvaležni sv. katoliški cerkvi, ki je tudi nam Slovincem ohranila najdražje, kar imamo na svetu, namreč vero katoliško in besedo materno. Ne blatimo, ne grdimo naših škofov, kateri po vzgledu sv. Cirila in Metoda goreče skrbé za utrjevanje katoliškega življenja med nami ter nas zanj spodbujajo s svojim prelepim vzgledom in svojo prijazno, domačo besedo. Kedor grdi take škofo, on skruni spomin sv. Cirila in Metoda, on ni naš prijatelj, tak ni za nas, tak ne najdi mesta med Slovenci! — Zadnji čas se je osnoval v Ljubljani „*katoliški sklad*“ ter se

zanj pridno nabirajo darovi. Na I. slov. katol. shodu so namreč sklenili katoliški možje marsikaj dobrega; sklenili so, naj se osnujejo verske, katoliške ljudske šole z domačim učnim jezikom. Ako hočemo dobiti vedno več vernih, poštenih učiteljev, treba je skrbeti za njih vzgojo, treba zanje napraviti učiteljsko semenišče ali katoliško, slovensko pripravnico; ako hočemo imeti dobrih vernih uradnikov, učiteljev latinskih šol, doktorjev itd., treba da imamo katoliške latinske šole. Vsega tega pa sedaj v Avstriji nimamo, dasi katoličani plačujemo na milijone goldinarjev davkov samo za šole. To pa je ravno najhujša krivica, ki se nam godi. Najbolj žalostno je pa to, da so temu ljudje sami krivi, zato ker volijo *liberalne* poslance. Taki liberalni poslanci so namreč na Dunaju potrdili sedanje šolske postavbe pred dobrimi 25 leti. Ker pa imajo še vedno taki poslanci v državnem zboru večino, zato še ni kmalu pričakovati, da bi se spremenili šolski zakoni. Treba torej, da si ljudje sami osnujejo katoliške šole. V ta namen pa seveda treba denarja. In zato se je napravil „*katoliški sklad*“, da se vanj nabirajo, skladajo darovi, s katerimi se bodo čez kaj časa osnovali katoliške šole. Kedor torej v ta namen kaj daruje, gotovo stori hvalevredno dobro delo; bolj zaslužno za narod bi pač ne mogel naložiti svojega denarja. Prav in hvalevredno je torej nabirati darove za družbo sv. Cirila in Metoda, ki naj pri ljudski šoli skrbi za slovensko šolstvo na katoliški podlagi, prav tako dobro je zbirati darove za katoliški sklad. Namen je eden in priporočila vreden, nasprotje tukaj najde le nasprotnik verskega življenja med nami. — Novic posebnih ni po svetu. Pri nas v *Avstriji* gre vse po starem tiru — nazaj, in tako se bo godilo, dokler Avstrija ne vravna svojega državnega delovanja na podlagi naukov krščanske vere. — Na *Nemškem* so pri volitvah pridobile ljudske stranke; volitve so pokazale, da je na Nemškem vse razkosano. Zelezo, s katerim se je zvarila s silo nemška država, rjavi in popušča. — *Fran-*

cost se pripravljajo za nove volitve, ki pa jim še ne bodo dale dobrih in poštenih poslancev, ker ima brezbožnost še preveliko oblast. Tukaj kakor tudi na Ruskem

oglašala se v hudi vročini zopet *kolera*, ki je posebno huda v Mekki; tukaj so našli v enem tednu blizu štiri tisoč mrtičev za kolero. Bog nas varuj te strašne šibe!

Cerkev in šola.

Misijoni.

Divjaki iz Nove Gvineje sv. Očetu.

Ob slovesni priliki, ko je Leon XIII. letos slovesno obhajal petdesetletnico, odkar je škof, izročil je misijonski škof Veryus sv. Očetu darove, katere so mu poslali nedavno spreobrnjeni divjaki iz Nove Gvineje. Poleg raznih daril poslali so papežu tudi to-le pismo: „Papežu in vrhovnemu pastirju Leonu XIII! O Leon, naš Oče, Ti si nam poslal misijonarjev, ki nas podučujejo. Prišli so in posvetili so naše duše. Med nami so zaznamovali mesto in so dejali: Ta kraj naj se imenuje Leonovo mesto. Danes smo mi otroci Jezusovi in naša molitev se vsaki dan glasi: „O Jezus, daj še mnogo dni doživeti velikemu Leonu!“ Danes pošljemo Ti svoje bojne kije in sekire. S tem Ti pokažemo, da se ne bomo več bojevali. Pošljemo Ti podobo (karto) svoje dežele v znamenje, da smo Tvoji otroci. Pošljemo Ti svojo pismeno govorico (slovnico), da nas boš umel. Leonu papežu in velikemu poglavarju dodeli Bog zdravlja vse dni!“

S tem pismom je misijonski škof izročil papežu tudi tiaro (papežero kapo) posebne vrste; narejena je namreč iz peres, ki so jih nosili spreobrnjeni poglavarji. Na dveh

blazinah pa sta bila kij in sekira divjakov, s katerima so kot neverniki morili in ropali pri svojih sosedi.

„Kakšno tiaro pa mi prinašate?“ vprašal je papež škofa. — „Sv. Oče, narejena je iz peresnih kron, katere Vam izročajo naši glavarji, da v tem Vas spoznajo za „poglavarja poglavarjev“. Najdražje, kar imajo, to Vam izročajo, kajti ta peresa so jim najdražji kras in ponos.“ — Papež Leon XIII. so bili veselo ginjeni, ko so videli toliko in tako otroško ljubezen novospreobrnjenih divjakov do namestnika Kristusovega. — Pač veselo je gledati, kako se tudi v najdaljnih krajih med divjimi ljudstvi utrjuje vez krščansko-katoliške jedinstvi, ki ima svojo podlago v namestniku božjem, v rimskem papežu. Naj divjaki iz Nove Gvineje ne osramotijo nas Slovence v tem oziru!

Podoba iz življenja

(Dalje.)

28. Čudež sv. Januvarja v Neapelju.

Kri sv. Januvarja je strjena že več stoletij, pa postane za prošnjo vernikov vsako leto tekoča dvakrat:

Listek.

Zvest pastir.

(Spisal V. Kosmák.)

Pred nekaj leti je prišel v vas blizu Pariza nov gospod župnik. Bil je visoke postave, bistrega očesa in črnih las. Nekdaj je bil v vojski Dona Karola na Španskem; večkrat ranjen je moral zapustiti zmagovalno vojsko in domovino; pristopil je pa k tibi vojski, katera se bori za krasnejšo in večno domovino — za nebesa. Z vso svojo dušo in vso še ostalo močjo bolehnega telesa se je posvetil svojemu novemu poklicu.

Prvi čas je hodil še žalosten; hrepeneč se je oziral v ono stran, kjer je od Boga blagoslovljena, od ljudij pa opustošena in vsega bogastva oplenjena Španija, njegova mila domovina; ali pa je sedel z nagnjeno glavo, kakor bi poslušal, če se čuje gromenje Karolovih topov. Velikokrat si je zakril z belima rokama blede obraz; prsi so se mu razširile in globoko je vzdihnil. Tako sope le ognjenik . . .!

Ko je pa stopil o praznikih na prižnico, zapustila ga je britkost in žalost; po koncu stoječ kakor vojak je vneto pošiljal na vse strani žarke duha in resnice. Oči so se mu svetile, lasje so mu vihrali kakor črni oblaki okoli belega čela, — obraz je žarel svete navdušenosti. Zbrana množica je stala kar osupnena: oči vseh so bile uprte z otroško udanostjo v njegova usta.

Poslušalci, gredoč iz cerkve, niso modrovali, niso pretresavali župnikovih besed — verovali so in videč gospoda župnika so se častitljivo priklanjali.

V kratkem je bil otrokom oče, mladini vzor; nesrečnim tolažba, slabim podpora; dobronik revežem, bolnikom angelj in — vsem prijatelj.

Plamen šviga naokrog in vse vname, kar ni skala ali mrtva zemlja. Tako je tudi naš gospod župnik, sam poln ognja ljubezni do Boga in bližnjega, vnel z onim svetim ognjem vso občino. Ta vspeh je obveselil njegovo srce. Pozabil je krasne Španije, njenih nedosežnih hribov in jasnih rek; njenih logov in pomarančnih gozdov, njenega večno prijetnega solnca in večno veličastnega morja, njenega ljubega ljudstva; — pozabil je tudi vojske za resnico in pravico pod zastavo Karolovo. V Gospodovem vinogradu je našel novo domovino in novo — bolj hvalno bojišče.

Bil je zadovoljen, recimo srečen — samo ena stvar ga je žalila.

Blizu vasi je stala sredi velikega vrta grajščina. V nji je prebival že pravej star, neoženjen posvetnjak. Ta je hodil mnogo let za raznovrstnim poslom križem sveta in se na zadnje tukaj naselil, da bi preživel svoja stara leta v tihi samoti. Ovdovela sestra mu je gospodinjala. Ta posvetnjak — imenovali so ga navadno „kapitan“ — provzročil je gospodu župniku marsikatero grenko uro. Bil je sicer miren, odkritosrčen — pa v cerkvi ga še

18. sept. in meseca maja. To je stanoviten čudež v kato-
liški cerkvi.

Navadno se čudež ne dá čakati, kar je dobro zna-
menje. Da je čudež popolen, mora strjena kri, ki je
shranjena v dveh na pol polnih steklenicah, postati najprej
tekoča, in tekoča kri potem pekako zavre ali se shlapi;
tudi mora postati rudeča takrat, kadar postane tekoča,
zakaj sicer je črna, kadar je strjena. Kedar postane tekoča,
je je v steklenicah toliko, kolikor poprej; kedar pa nekako
zavre, napolni do dobrega obe steklenici. In to je zna-
menje, da je sveti Januvar zadovoljen s svojimi ljudmi,
in da je za nje dobro v nebesih.

Zadnjič se ta čudež ni zvršil, ampak samo začel,
dasi so ljudje prosili dolgo časa. Tekoče so postale samo
tiste kepe strjene krvi, ki se držé sten steklenic, vse
drugo je ostalo strjeno. Vsa kri ni postala tekoča, tudi
ne zavrela. In kar je še slabše znamenje, še tista kri, ki
je postala tekoča, ohranila je svojo črno barvo. Vse mesto
je zbegano. Nadškof je silo žalosten. Mislijo, da preté
jako žalostni dogodki deželi ali morda celo vsemu Božjemu
ljudstvu. (Journal de Lourdes, št. 26. leta 1893.)

29. Sirota.

(Spisal J. Kosmák.)

Soluce je izšlo izza črnega gozda kakor up iz ža-
lostnega srca. Na sinjem nebu na zahodu je svetila še
velika luna, blede kakor smrtni angelj, žalostna kakor
spomin na izgubljeno srečo v bolnem srcu.

nihče ni videl, še manje pa pri spovednici. Da, prejšnje
čase je menda smešil včasih celo svete stvari. Sevéda,
odkar se je priselil novi gospod župnik, ogibal se je kapi-
tan takega govorjenja iz spoštovanja in časti do vrlega
duhovnega gospoda. Vendar svojih napačnih mnenj o
veri ni spremenil, četudi mu je gospod župnik večkrat
dokazal, da so njegovi nazori popolnoma krivi in pogubni.
Ostal je trd ko kamen, mrzel ko led. Da, bil je kakor
ona skala in mrtva zemlja, katere marljivi duhovnik ni
mogel razvneti. Župnika je to hudo bolelo. Žal mu je
bilo za to drugače odkritosrečno in dobro dušo.

Sicer je pa bil gospod župnik prav srečen. Kakor
delaven vrtnar je gojil in oskrboval vsak posamezni cvet.

Vendar ne dolgo.

Duh je bil sicer voljan, telo pa je bilo bolešno in
slabo. Zacekljene rane so se vnovič odprle in so sesale
njegovo moč kakor krvoses. Ko je naslednjo spomlad vse
zelenelo, se oživljalo in razcvitalo, oslabil je župnik po-
polnoma; resno se je pripravljaj na pot v drugo življenje.

Nekega dne si je poklical mizarja. Mizar je prišel,
poljubil župniku roko. „Kaj pa želite, gospod župnik?“

Župnik je sedel obnemogel v naslonjaču. Vžalostilo
je vsakega, kdor ga je pogledal. Črni, gosti lasje so mu
viseli okoli visokega čela; velike jasne oči so se svetile
izpod gostih obrvij — obraz je bil pa suh in mrtvaško
bled. Podal je mizarju svojo suho, belo roko in smeje se

Šel sem po cesti in gledal prav žalostno senco blede
lune. Moj Bog! Zakaj pa tudi po dnevu luna, prava žalo-
valka, ne pusti ljudij pri miru in jih gleda z neba!

Čudne misli so me navdajale. Prišel sem do vasi.
Pred njo je bilo pokopališče, ograjeno z belim zidom.
Okoli njega so se pa košatili močni divji kostanji. Vsedel
sem se na trato; poklical svojega psa in prijel v roke
čagan (t. j. palico, v kateri je bila tudi piščalka). Moj
Karo se mi je vlegel k nogama in stresal z glavo, kakor
bi začudeno vprašal, zakaj sem tako žalosten. Zapiskal
sem prav čuteče tisto:

Slo je dekle na travo
na njivo zeleno . . .

Naenkrat je povzdignil moj Karo glavo in zagodel.
Gledam, kaj je? Na cesti je stalo okrog pet let staro
dekletce. Imelo je kostanjeve lase, lepo kodraste. Lice
kakor živa pomlad. Gledalo me je z velikimi, modrimi
očmi, tako svetlimi, kakor bi je bilo ukradlo z neba.

Poslušalo me je, kako piskam. Ko je pa zapazilo,
da je gledam, vstrašilo se je in hitelo k pokopališču. Z
zanimanjem sem je opazoval dalje. Bilo je prav lepo dete
in imelo je novo obleko. Na pokopališču so peljala vrata
s črno pobarvanih lat. Dete se je naslonilo nanje, trkalo
je z ročico na late in klicalo: „Mama, mamica, poglejte;
saj imam novo obleko!“

Nihče ne odgovori.

„Pridite vendar, ljuba mamica, in poglejte, kako
imam lepo obleko!“

Zopet vse tiho. Samo velik, rumen list mi je padel
s kostanja ravno k nogam. — Dekletce je počakalo

ga je mirno in uljudno vprašal: „Ljubi mizar, ali imate
kaj hrastovih desek v zalogi?“

„Da, imam: Kaj pa želite?“

Gospod župnik se je s trudom vzdignil, postavil se
ob steno, s hrbtom nanjo naslonjen je vzdignil roko nad
glavo in pokazal s prstom na steni: „Tu kaj, ljubi mizar,
in odmerite to višino.“

Mizar je prestrašen obstal: „Prečastljivi gospod
župnik, morda bi vi hoteli?“

„Le odmerite višino!“

Mojster je vzel mero in meril: „meter in 87 centi-
metrov.“

„Naredite mi torej tako dolgo rakev. Če hočete lahko
naredite nekaj daljšo — recimo, kake dva metra dolgo!“

„Prečastljivi oče.“

„No, kaj pa! — Ali ne vidite, da sem že dozorel,
sevéda prezgodaj, pa vendar dozorel? Moram si torej
oskrbeti zadnjo postelj.“

Mizarju so solze v oči stopile. Prijokal je domov.

Gospod župnik je pisal škofu in si sprositi pomočnika.
Ta je prišel, gospod župnik ga je predstavil svojim ovči-
cam; sam se je pa poslovil pri oltarju od njih. Vsi so
točili grenke solze, nobeden se ni mogel premagati —
žalosten spomin!

Ko je vže vse drevje zelenelo in cvetelo, ležal je
gospod župnik na postelji in njegov namestnik je korakal
proti župnišču nesoč bolniku sveto Popotnico. Pred njim

nekoliko. Nato je pa začelo z obema ročicama trkati na vrata: „Mamica, mamica, saj vas nimem razžalila — ali me več ne ljubite, da ne pridete?“

Zopet tiho.

Divji kostanj je nad menoj zatrepetal, in čopasti škrjanec je žalostno gostolel na zidu.

Deklece je zahtelo, zakrilo lice z ročicama in jokaje šlo mimo mene v vas.

Smililo se mi je.

„Hčerka“, poklical sem je uljudno „zakaj pa se jočeš?“

Pogledala me je in nekako bojazljivo obstala.

„No, ne boj se me, dušica moja“, prikupoval sem se ji, „le pristopi bližje, dam ti lepo podobico. Povej no, kako ti je ime?“

Izlekel sem podobico in ji jo kazal. Približala se mi je počasi.

„No, povej mi vendar, revica, kako ti pravijo?“

Deklece je zašepetalo: „Maruška“.

„In zakaj se pa jočeš?“

„Zato, ker mamica nočejo pogledati, kako imam lepo novo obleko.“

„In kje pa so tvoja mamica?“

„Spijo tam na pokopališču.“

Pogledal sem za trenotek v stran, da bi zakril žalost. Nato sem prijel deklece prijazno za roko in ji pogladil lepo polna lica. Držala je podobico, katero sem ji dal, in me gledala prav z otročjim zaupanjem.

„Ali doma nimaš nobene mamice?“

je zvončkal cerkvenik. Župnišče je bilo od ljudij tako rekoč obleženo. Vse je klečalo in se jokalo, kakor da bi umiral skupni oče.

Samo gospod župnik je mirno ležal in molil. Previden in preskrbljen za večnost je pogledal na rakev, katero so mu po ukazu v sobo prinesli. Šepetal je: „Nunc dimittis servum tuum, domine!“ (Zdaj spusti svojega služabnika, gospod!)

Gospod ga pa še ni odpustil: njegov čas še ni bil dopolnjen.

Stemnilo se je. Pokazale so se zvezde; večerni zvon je že odzvonil. Gospod župnik je ležal mirno in vedno molil. Dekla je sedela ob vzglavju in mu stregla.

Približala se je polnoč. Na enkrat je pridrdrala kočija in nekdo je pozvonil. Dekla je odprla; vstopila je kapitanova sestra in vsa objokana padla pri župnikovi postelji na kolena.

Gospod župnik ji je podal roko in jo uljudno vprašal: „Zakaj se jokate?“

„O, prečastiljivi oče, moj brat je nagloma na smrt zbolel in nobeden na svetu ga ne bo pregovoril, da bi se dal prevedeti, le Vi — in Vi — moj Bog! Vi sami.“

Ni mogla izgovoriti; naslonivši čelo na postelj se je jela vnovič britko jokati.

Bolnik je vzdihnil; sklenil je roke in čez nekaj časa je jel tolažiti sestro kapitanovo: „O, saj je vendar moj pomočnik, gospod kapelan tukaj.“

„Imam, toda drugo — ta pa me tepe. Bežala je zato k stari materi in ta mi je dala to obleko.“

„Zato si se šla pokazat svoji mamici, kajne?“

„Da! Stara mati so mi povedali, da mamica tam spi. In mama nočejo priti in me pogledati.“

Deklece je začelo zopet jokati in si moli objokane oči.

Z divjegankostanja je padal list za listom. Na njej se je svetila še blede mesečna senca kakor spomin na uvelo srečo v žalostnem človeškem srcu.

Moj Bog, moj Bog! Zakaj je človeška pomlad tako kratka; jesen pa in velost in žal in bol traja tako dolgo! Zakaj mora tudi rožica, zakaj mora tudi otroče že, preiti se je razcvetel za nje življenja maj, skušati venenje žalosti jeseni? Zakaj mora zastoj iskati matere na grobiščih? Moj Bog! Ti sam le veš, zakaj — mi ljudje tega ne razumemo. — Pač, pač! Prokletstvo greha nas boli pod to težo omahujemo vsi, pod to težo šibi se tudi ne dolžni cvet...

30. Šestletni mučenik.

Duhovnik iz Ipeka (v Albaniji) piše dne 7. maja 1893 to-le:

„V okolici moje fare je vas Baran, in eden njenih prebivalcev se imenuje Haidari, ki se je odrekel pred dvesto letoma krščanski veri, poturčil se je in je k temu tudi primoril svojo ženo. Že davno je želel svoje napačne verske nazore vcepiti tudi v srce svojega šestletnega sinčka Isufa (Johi), pa otrok, ki je bil silo bistrega duha, se je temu ustavljal.“

Sestra kapitanova je zmajala z glavo: „Tega ne morem poznati in ga ne bode za nobeno ceno poslušal — moram da ga bo še spodil.“

Bolni župnik se je ozrl na križ Zveličarjev, ki je visel na steni, in je šepetal: „Gospod vsaj še to ne!“ Obrnivši se je naročil dekli, naj pokliče gospoda kapelana.

Prišlega kapelana je prosil bolnik, da naj gre v cerkev po sv. Popotnico, pristavlja je: „Peljala se bo skupaj, da previdiva gospoda kapitana.“ — „Obklič me!“ ukazal je dekli.

Pomočnik in dekla sta osupnila.

„Le storite, kar sem rekel!“ Zapovedal je bolnik skoro strogo. „Mene kliče dolžnost!“

Pomočnik in dekla sta ubogala. Gospod župnik je bil, kakor da bi bil na novo oživel. Slabo umirajoče bolnik je uslišalo duha. Posadili so ga v kočijo in pomočnik, držeč sv. Popotnico, se je vsedel zraven njega.

Bila je čudnokrasna in topla majeva noč. Visoko na nebu se je svetilo ozvezdje „voz“. Gospod župnik je uprl vanj oči in šepetal: „Še ne zahaja, še spolnim svoje telo. Salve Regina!“

Pripeljali so se do kapitanove domačije; bolnemu župniku so pomagali iz kočije in ga peljali k bolnemu kapitanu. Pred župnikom je šel mladi duhovnik z Najsvetejšim.

Kapitan zaslišavši zvonček se je ustrašil; videl, da je vstopil mlad kapelan, je vprašal začuden: „Kaj hočeš pri meni? Kdo vas je klical?“

vedno in je izpodblijal očetovo očitjanje z dokazi, ki bi bili čudno prepričujoči tudi iz ust starejših ljudi.

V petek, dné 17. marca tega leta, je jedel ta poturčenec mesno, in njegov sinček je sedel pri ravno tisti mizi užíval kruh s soljo. Oče mu začne prigovarjati, naj bi jedel meso, in pri tem začne zasmehovati krščansko vero. Jožek pa ni hotel prelomiti posta in je odgovarjal na vsa očitjanja z modrimi besedami. Tedaj mu je jezni poturčenec

grozil s smrtjo, ako se ne vda njegovemu ukazu, toda otrok ne odgovori nič, popolnoma miren se prekrži in začne moliti molitev „češčenomarijo“. Razjarjeni oče vzame revolver izza pasa in trikrat ustrelil na svojega otroka. Po prvem strelu zavpije Jožek: Njimó Zoja bekueme (Pomagaj presveta Devica), in to so bile njegove zadnje besede.“ (Missye katoličkie, šte. 7. iz leta 1893.)

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Kmetška beseda o lovskem sakonu. Oarimo se nekoliko po svetu in vprašajmo povsod, vedno se nam odgovarja v besedah in časopisih, da blagostanje gine, širi se pa revščina in siromaštvo. In če vprašamo, odkod to, odgovarjajo nam višji stanovi: kmet je ubožal; nižji stanovi zopet javkajo: kmet nima denarja. Vse to neovrgljivo priča, kar se je že tisočkrat povdarjalo, da kmet je ona podlaga, na katero se zida vsa obstoječnost in blagostanje ljudstev.

Razume se samo ob sebi, da kdor stavi kakšno poslopje, skrbi najprej za trdna tla, krepko podlago. Enako bi morali za to poklicani najprej skrbeti, da se okrepi in ohrani čez vse potrebni kmetški stan, na katerega moč se navadno zanašajo vsikdar, najraje pa še, kadar treba nalotiti novih bremen ali davkov. Dosledno bi bilo torej in pravično, ako bi mu po drugej strani preskrbeli potrebnih sredstev, branili ga nasilstev in krivic, naj leté nanj te od katere koli strani. Žal bože pa je to spoznanje še-le v povojh, iz

katerih jo bode spravila morda še-le britka sila, — splošna revščina!

Naj se nam ne očita preveč, ako rečemo, da je izdelovalec omenjenega načrta morda komaj prekoračil prag svoje hiše, — tako malo praktičnega zdi se nam, da ima oni načrt v sebi. Lovec in divjačina vse, kmet — nič! — Kam pridemo s tem, naj ne sodijo oni, ki svoje podplate malokdaj trga'o po trdem kamenju, ki nikoli ne skušajo kmetovega truda, skrbi in znoja, navrh pa še — preziranje, pravim, na to naj odgovarjajo in delujejo oni, ki s kmetom čutijo njega težave in ki jih skrbi tudi njega bodočnost!

Kam pridemo sedanjí čas s kmetom, ako ne bo on pripravil dosti sadnega drevja? Gozdi se čedalje bolj bližajo svojem koncu, poljedelstvo peša, živinoreja hira, vinorejstvo pa naravnost — gine! Vse trdi, pomagajmo si s sadjerejo. Žalibog pa je res za to že skrajni čas, kajti mnogo imamo še krajev, kjer se sadjereja ne goji in koder se še le

Toda takoj so se vrata bolj odprla in prikazal se je umirajoči duhovni pastir, opirajoč se na dva moža.

Kapitan je kar ostrmel in čudeč se gledal župnika. Ta pa pristopivši bližje mu je podal roko.

„Kaj Vas je pa, prečastitljivi gospod, k meni pripeljalo?“ vprašal je skoro boječe kapitan.

„Dragi prijatelj, slišal sem, da morate iti s tega sveta“, rekel je odkritosrčno in odločno župnik. „Tudi meni se je že približal čas smrti. Ali bi ne hoteli iti, dobri prijatelj, z menoj eno pot, pot pokore?“

Kapitan se je zgrudil v naslonjač in je pekimal navzočim, da odidejo. Oba na smrt bolna moža sta ostala dolgo, dolgo časa sama. Ko so pa drugi na dano znamenje zopet vstopili, videli so kapitana solze prelivajočega in gospoda župnika z bliščečim obrazom.

Pomočnik je podal kapitanu sveto Rešnje Telo in ga dejal v sveto olje. Nato ga je prijel gospod župnik še enkrat za roko in oba sta gledala jeden drugemu tako dolgo v oči, da je kapitan, po junaštvu umirajočega pastirja premagan, naredil nekaj, kar doslej nikdar — poljubil je župniku čelo. Ta ga je tudi poljubil na čelo in se poslovil od njega z besedami: „Na svidenje.“

Umirajočega župnika so odnesli v kočijo. Utrujen se je skoro zgrudil, oziral se vendar še kvišku na nebo. Iskal je nebesnega „voza“. Stal je že na zahodu. „Bil je že skrajni čas“, šepetal je župnik mlademu duhovniku.

„Poglejte no! „Voz“ že zahaja in moj voz se tudi že pelje proti vratom večnosti.“

Oprl se je bolj na svojega pomočnika.

Jutranji hlad se je razgrel. Zvrgoleč škrjanček je vzletel gori k nebu in izlival iz svojega zalega grla hvalo in čast Bogu. Tudi jutranja zarja se je pokazala na obzorju.

Pripeljali so se v župnišče. Junaškemu duhovniku so pomagali z voza; spravili so ga v posteljo. Župnik se je ozrl na rakev in šepetal: „Odprite okno, zažgite svečo in vi, gospod kapelan, molite molitev za umirajočega.“

Kapelan je jel moliti in župnik je s sklenjenima rokama tihoma sledil.

Jutranja sapica je pihala v sobo in prinašala s seboj glasove tisočernih ptičev.

Naenkrat je vrglo vzhajajoče solnce prvi žarek na cerkveno kupolo; cela kupola se je svetila. Žarek blaženosti je spreletel obraz častitljivega, junaškega pastirja; mladi kapelan je padel na svoja kolena in zaklical: „Proficiscere, anima christiana, de hoc mundo.“ (Odpotuj, duša krščanska, iz tega sveta.)

Mrtvaški zvon je zapel; ljudje v vasi so se prekržili in molili. Majevi dan se je smejal kakor obraz srečnega, umrlega župnika.

Kapitan je ozdravel in hodil še dolgo na župnikov grob.

začenja gojiti, kedaj bode še le dobiček donašala? Ker se to tako počasi godi, nima marsikateri kmet veselja si zarezati ali kupovati drevesc, češ, kedaj bom od tega jaz še le dobiček imel, stanejo me pa dosti.

Tako misli in govori že priprosti kmet, kaj pa poreče še oni, ki zve, da dandanes ima pri nas v Avstriji divjačina prosto pot in povsod zagovornikov zadosti; kmet naš ima sicer pravico sadje zarezati ali nikakor in nikjer ga braniti. — Škoda, bode djal, za ves trud s sejanjem pešk, grajenjem drevesnice, pletvijo, cepljenjem, presajanjem itd., ker ves ta trud je izročen v milost lovcem in slast divjačini! Naj se nam potem gospoda ne čudi, da sadjerejo zaenkrat, pa milujemo še one krajcarje, ki jih dežela troši za sadjerejske šole!

Morebiti si bo pa kdo mislil, da zato pa lov strašno veliko nese, med tem ko kmet pičlo davka plačuje. Pričam lahko s številkami, da kmet plača primeroma z najemnikom lova od 80 do stokrat več davka, nego lovec, med tem, ko je on z orožjem v rokah, da na svojem posestvu svoje pridelke brani, imenovan in kaznovan kot hudodelnik — tat! — To so razmere, katerim se bi morda še dirjaki čudili, pa v „omikani“ Evropi med „omikanimi narodi to spoznanje še-le cvetel!

Če tako govorimo kmetje in naši zagovorniki, bodo morda ljubitelji lova si mislili, da se nam že davno sline cedé po mastnej divjačini, katero bi kmet tako naravnost uničil, ko bi le smel do nje. Nikakor ne, temuž kakor povsod, naj velja tudi tukaj srednja — zlata — pot! Vsakemu svoje! Kmet ne potrebuje več, nego ima vsak še tako boren človek na svetu, on zahteva pravico, da sme braniti svoje imetje, posebej še njega nasade! V gozdih in pašnikih, kakor posebno planinah imej pravico in oblast lovec, na vrtih in poljih pa hoče biti ne omejen gospodar — kmet!

Še nekaj naj opomnim v tehten prevdarek vsem, ki so nasprotni v tej važnej zadevi kmetu. Kmet s pridelovanjem in zarezanjem sadja ne dela toliko za se, nego veliko bolj za svoje naslednike in pa tudi za — državo. Kdor pozna sadjerejo, on ve, da tisti, ki se trudi z njo, ne bo užival še veliko sadja, on torej ne dela iz dobičkarije, temuž iz gole ljubezni do napredka. Kaj nam pomagajo še tako

lepe besede o napredku, ako pa dejanj ni, ako se kmetu še le celo pot ovira?

Marsikdo se utogne spodtikati nad temi trpkimi besedami, katere mi je narekovala edino le ljubezen do našega kmeta in pa želja, testni njegovej pravici nekoliko pomagati, če ne k veljavi, vsaj k spoštovanju. Nikar naj si ne misli slavná gospoda, na katero apelujem s tem, da ima polna moč v rokah, tudi nasproti kmetu. Naj bode prepričana, da se ta čedalje bolj zaveda kakor dolžnostij, tako tudi pravic svojih, katere bode terjal tako dolgo, dokler se mu ne ustreže. Ako se ob tej priliki ne bo napravil lovski zakon, tudi njemu pravičen, zagotavljam lahko, da ne bode imel trajnega obstanka.

Zelena krma. Mnogi imajo živino celo leto v hlevu. Po leti krmijo živino večidel z zeleno krmo. Malokje se pa vidi, da bi zeleno krmo razrezali. Res da ni potreba zelene krme rezati radi lažje prebavljivosti, toda potrebno je to storiti radi tega, da živina krme preveč ne raztrese. Kedar je obilno muh, ki govedo nadleguje, tolče goveda z glavo okrog sebe in pri tem mu pade veliko trave iz gobca. Ako je na trava ali detelja razrezana, se je gotovo toliko ne poizgubi. Dobro je zeleno krmo mešati s slamo, to se pa zamore vpešno narediti le takrat, ako se trava skupaj s slamo razreže. Kadar se zelena krma reže, je najbolje rezati 4—5 cm na dolgem. Zeleno krmo je pa treba kmalu živini dati, da preveč ne zvane in da se ne vzgreje. Poklada naj se zelena krma le po malem, da živine ne bode napelo in da se je preveč ne raztrese. Ako se mora zelena krma cel dan hraniti, naj se dene na senčen in zračen kraj in naj bode kolikor mogoče na tenkem. Ako se je pa krma ugrela, se mora poprej dobro prezračiti in ohladiti, predno jo živina dobi.

Sredstvo zoper bolhe na rept. Vzemi 1 liter drobnega žaganja (ostruži), primešaj mu 50 gramov stolčenega žvepla ter to posej po repišči. Dobro je potem še z mrzlo vodo vse poskropiti.

Konje in vole obravnavati muh. Na pol litra vode deni 20 gramov karbolne kisline in s to mešanico namaži ona mesta, kamor se muhe najbolj vsedajo. Nobena muha ne bode več zraven prišla.

Razne novice.

(Kanonično vmeščena) sta bila dné 27. junija čč. gg. Janez Golob na župnijo Podbretje in Jernej Zupanec na župnijo v Motnik.

(Nove maše v ljubljanski škofiji) bodo letos darovali ti-le gg.: France Božič iz Loškega Potoka v Idriji dné 16. julija; Vinko Čibašek iz Kranja v Kranju dné 18. julija; France Dimnik iz Jarš pri sv. Petru v Ljubljani dné 23. julija; Alojzij Jaklitsch iz Srednje vasi v Srednji vasi dne 23. julija; Karol Jaklič iz Kriške vasi v Višnji gori dne 23. julija; Fran Juvan iz Šk. Loke v Loki dné 16. julija; Viktor Koechler iz Ljubljane v Ljubljani pri častitih nunah dné 30. julija; France Krevs iz Biške vasi v Mirni peči dné 16. julija; Anton Lavrenčič iz Vrh-

polja na Vrhpolju pri Vipavi dné 30. julija; Janez Legat iz Breznice na Breznici dné 28. julija; Anton Medved iz Šentvida v Šentvidu na Dolenjskem dné 18. julija; Anton Poljšak iz Vipave v Ljubljani v stolnici dné 16. julija; Gašpar Porenta iz St. Loke v Stari Loki dné 18. julija; Tomaž Rožnik iz Horjula v Horjulu dné 23. julija; Matija Kastelec iz Podgrada v Podgradu dné 23. julija; Valentin Maršič iz Boh. Bistrice v Boh. Bistrici dné 16. julija; Anton Mlakar iz Železnikov v Ljubljani pri sv. Jakobu dné 18. julija; Ignacij Nadrž iz Zatičine v Ljubljani v Alojzijevešču dné 16. julija; Stanislav Peharec iz Tržiča v Tržiču dné 23. julija; Janez Rihtaršič iz Sele v Selcih dné 23. julija; Rafael Winkler iz Idrije

v Idriji dne 23. julija; Fran Žužek iz Lašče v Vodicah dne 23. julija.

(Nameščen je) č. g. Anton Kocijančič, semeniki duhovnik, za kapelana v Senožečah.

(Odlikovanje.) Častni kanoniki stolne cerkve v Mariboru so postali ti-le preč. gg.: Ivan Bosina, dekan v Kozjem; Jakob Meško, župnik v Št. Lovrenu v Slov. goricah; Karel Gajšek, dekan na Dobrni in Anton Hajšek, dekan v Slov. Bistrici.

(Katol. politični shod na Dolenjskem.) „Dolenjske Novice“ pišejo v zadnji številki z dne 1. julija: Večkrat smo že povdarjali v našem listu, koliko pomembo ima za slovenski narod slovenski katoliški shod, ki je bil v lanskem letu v Ljubljani. Njegovi sklepi nam morajo biti vodilo za ravnanje naše bodi si v katerih koli razmerah, ako hočemo res doseči pravo časno in večno srečo. Pa kako bi tudi ne bilo tako, vsaj so se posvetovali in govorili o teh sklepih najboljši in najplemenitiši možje slovenski iz duhovskega in svetnih stanov, možje, ki so že dostikrat pokazali ne le z jezikom, ampak tudi z dejanjem, kako pristržen jim je blagor milega naroda slovenskega. Kako bi moglo biti drugače, ko so naše početje blagoslovili ne le naši slovenski škofje, ampak celó glavar vesoljne cerkve, rimski papež. Toda obilen plod bode rodil oni shod le takrat, ako preidejo njega sklepi našemu narodu v kri in mozeg. Da se pa to zgodi, jih mora poznati. Stori se je že marsikaj v ta namen; zlasti so naši katoliški listi pojasnjevali to in ono, ali vendar smemo trditi, da je potreba še prav dosti dela, predno bomo na Dolenjskem dosegli ono plemenito svrbo, posebno še radi tega, ker naši ljudje čujejo tudi marsikaj katoliškemu shodu nasprotnega. Ni dosti, samo pisati, marveč potreba je tudi ljudstvu z živo besedo kazati, kaj je bil katoliški shod in kaj namerava. Radi tega se je obrnil tukajšnji pododbor osrednjega katoliškega odbora do gospodov v Ljubljani, naj blagovolé v Novem Mestu prirediti javni shod ter govoriti našim vrlim ljudem, kakor so to storili že v več krajih blizu Ljubljane. Z veseljem naznanjamo že danes, da so se nam gospodje prijazno odzvali ter obljubili, da pridejo v naše mesto. Shod bode 30. julija ali pa 6. avgusta. V prihoduji številki bomo naznanili čas in kraj shoda. Že sedaj pa vabimo prav prijazno vse svoje somišljenike, naj naše dobre ljudi pripravljajo in nagovarjajo, da se obilno udeležé shoda; tu se bodo prepričali, da katoliško ne govore in mislijo samo duhovni, ampak tudi učeni in imenitni svetni gospodje! Torej na shod v Novo Mesto!

(Iz Novakov pri Cerknem.) 25. junija. Dne 12. junija nas je zapustil preč. gosp. vikar Fr. Červ. Ko se je dobri gospod preselil pred sedmimi leti k nam, seveda ga je bilo vse veselo, nihče pa ni takrat slutil, da nas bode tako kmalu zapustil. Izvestno pa bi bil še dalje pri nas ostal, da mu ni zabranila bolezen. Koliko dobrega je on storil v tem času v blagor naše duhovnije, tega povedati ne morem. Dovolj je pogledati našo vso prenovljeno cerkev, ki dovolj jasno priča o dobrem očetu, in vrlih kristjanih, kajti že po cerkvi spoznaš ljudi! Ljudstvo naše ohrani ga vedno v dragem spominu istotako tudi njegove nauke. Drugi dan pa smo dobili novega preč. gospoda vikarja Jos. Kosca iz Cerkna, kojega je pozdravilo slovesno zvonjenje in pokanje topičev. Novi

gospod naj bode prepričan o ljubezni naši, v kateri naj ostane dolgo sklenjen z nami.

(Poslevilo.) Iz Motnika se nam poroča: Dne 26. junija poslovil se je od nas preč. gosp. župnik Janez Golob. Občinski odbor in načelnstvo krajnega šolskega sveta sta se korporativno poslovila od njega ter ga zahvalila za vso skrb in ljubezen, katero je razodeval ves čas svojega bivanja v Motniku. Kot vzgleden duhovni pastir skrbel je za lepoto cerkve, ki je lepo prenovljena. Leta 1886 obhajal je sveti misijon ter skrbel, da se je spomin nanj vsako leto obhajal spodbudno. Omislil je „cerkveno hišo“, vnet je bil valasti za šolo ter se mnogo trudil, da smo dobili postavno vrejeno ljudsko šolo, kar je bilo tem težje, ker naša šolska občina spada v kranjsko in štajersko kronovino. Skrbel je posebno za lepo berilo v fari, zato je iskreno priporočal družbo sv. Mohorja in poštene katoliške liste. — Bog povrni blagemu gospodu ves trud, nam pa ostane njegovo blagodejno delovanje pri nas v hvaležnem spominu.

(Z Blok.) Dan pred sv. Janezom Kr. postavil se je tukaj lep kamenit spomenik ranjkemu župniku Janezu Kaplencu. Kakor vsa prejšnja dela, o katerih smo že lansko leto govorili, tako je tudi ta kaj okusno izdelani spominek delo g. A. Vodnika, znanega kamnoseškega mojstra v Ljubljani. Vse stavbe v cerkvi in na pokopališču stanejo tisoče, in bodo trajen spomin g. župnika, istotako mojstra g. A. Vodnika, ob enem pa ponos fari bloški. Naj pri tej priliki še omenim nekaj podrobnosti, ki so znamenje časa. Nekdaj, ko sem še v Ljubljani po šolskih klopih hlače trgal, prigodilo se je, pa bolj po redkoma, da nas je kak popotni orglavec s svojo godbo pod oknom s par komadi razveselil — to je bilo v mestu — a zdaj — o srečni časi, ni treba hoditi v mesto, zdaj imamo skoraj vsaki drugi dan po dva, tri i. t. d. — orglavec, ki vsaki želi zase svoj bakšiš, a kje vzeti bakšišev, ker jih ni moč kopati? Poleg tega se priklati v spremembo tudi ciganska druhal, ki ima dokaj zdravih zob, vse bi rado jelo, kakor črv. Če ta otide, že imaš za nameček zadaj „arme reisende“. Takim včasim odgovorim: i mocht a reisen, aber i hab ka geld. Potrpíte, nismo še pri koncu. Na enkrat se začuje kak trobentač, ki vabi na svoje umetne komedije in predstave — o pa tudi kak „streichquartet“ lahko čuješ, in še z nemškim vabilom. Da, prav mestno je v naši Sibiriji — saj tudi zverinjaka nismo pogrešali v teku kratkega časa. V Sibiriji rekel sem, saj pa tudi lahko dokažem, kajti bila je huda zima, da so celo na pomlad medvedje sem prišli, če ravno ne prostovoljno pa na verižicah, in še plesali so ti kosmatini v radost množtev gledalcev in pridobitev mnogo bakšišev. — O pa nisem še omenil nekih krivonosov! Kafens mir ab — kupite — koliko daš? koliko hočete? 14 gld. — dam 2 in pol — tu imaš dajte, denar! — To so srečni časi kajne? Poleg obilega davka naj kmet preživi vso to golazen bodisi dvo-, četvero- ali mnogonogata!

(Ponarejen novi denar.) Dobili smo dne 26. junija od prijatelja našega 1 sta novo desetico, prav dobro ponarejeno — iz svinca. Videti je, da se bo novi nikelnov denar prav lahko ponarejal. Opozarjamo torej na to okolnost, valasti sedaj v pričetku, ko ljudje komaj poznajo novi denar, in

je nevarnost tem ložja, da gredó ponarejevalcem denarja na limanice.

(Novomašniki iz reda sv. Frančiška) bodo darovali prve sv. maše: P. Kazimir Vajdić in P. Ecehić Jurinić dne 16. julija v frančiškanski cerkvi v Ljubljani; P. Florus Klinc dne 23. julija na Vačah; P. Klemen Grampovčan dne 23. julija pri Sv. Trojici na Vrhniki; P. Hubert Rant dne 12. julija v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

(Iz Žirov.) 18. junija. Prav v veseljem zaženjam danes svoje poročilo. Letošnjo spomlad smo začeli s pravo odločno potrjevalnostjo pripravljati za novo toli potrebno župnijsko cerkev. Tri apnenice so že žgane, oziroma zvožene in zgašene. Ako bo pri vseh faranih taka gorečnost, kakor je pri Vrenčanah, Sovcih in Zirovničanih, potem smemo upati, da bo v kratkem zgrajena veličastna cerkev, ki bo kras lep žirovski vasi in v ponos cel župniji. Pri gašenju so bili pa žirovski vaščani posebno marljivi, ker se ni moglo spreti gasiti, kakor so vozili; morali so zvečer do pozne ure gasiti, da so spraznili vozove. To je najlepše, da vsak četa po svoji moči, tako se bo veliko doseglo; kakor kamenje, pesek, to se bo lahko vse na „tlaki“ nakopalo in zvonilo. Le v gnetnem ostri bo nam tolj trdo hodilo, pa v nadeji smo, da nam bodo darežljiva srca naših rojakov pripomogla k temu vvišenemu delu.

(Nevi zvonovi) posvečeni so bili pri tokajšnjem literatu Albertu Samassi za nastopne cerkve: 1 za farno cerkev na Krki (teža 2178 kigr.), 1 za farno cerkev na Lgu (272 kigr.), 2 za kapelo na Prtoviču v selški fari (880 in 180 kigr.), 1 za podružnico v Stiški vasi v cerkljanski fari na Gorenjskem (1035 kigr.), 2 za podružnico v Raztoču, fara Zavodne na Štarskem (8425 in 451 kg.) in 4 za farne cerkev v Gospiču na Hrvaškem.

(Osebnosti.) Za župnika v Dupljah pri Kranju je imenovan ž. g. Janez Šafar, sedaj župnik v Grabovem; za župnika v Rovtah nad Logarjem pa ž. g. Janez Možina, sedaj ekspozit v Barjah pri Hriški Bistrici.

(Misijon.) Z Razdrtega, dne 1. julija. Tu se je vršil od dne 24. — 29. junija sv. misijon. Lepo pobožnost vodila sta predst. gg. oo. K. Heidrich in Nežmah, zaključil je je visokočastiti g. dekan in kanonik postojinski, ki je v praznik sv. Petra in Pavla blagoslovil misijonski križ in vodil procesijo s sv. rešnjim Telesom. Ljudstvo pod Nanosom se je za sv. misijon zelo zanimalo. Ohajanih je bilo 900. — Ob tej priložnosti se je ob enem blagoslovila nova soha Matere božje. Izdelal jo je g. Jožef Grošelj, kipar v Seleh, iz varaždinskega kamna, hčre in po primerni ceni.

(Volitev župana.) Iz Hrenovic, dne 1. julija: Pri današnji volitvi bil je mesto pokojnega H. Kavčiča za nadžupana hrenoviške občine izvoljen gosp. Janez Debevec, posestnik v Slavinjah.

(Urbinski samostan v Škofji Loki) je zadela hriška zguba. Umrla je, v soboto 17. pretečenega meseca žast. m. Uršula Potočnik. Ranjka je bila rojena na Suhli mestne fare škofjelške 5. julija 1846 iz znane imovite Spanove družine; v samostan je stopila 16 aprila

1863 ter je podučevala celih 30 let drugi, odkar je bila petrazredna, tretji razred vnanje šole. Leta 1891 je bila izvoljena za samostansko pretekto. Učiteljica je bila izvrstna; vsak je občudoval nje prirojeno spretnost in nenavadno izurjenost; vplivala je jako mikavno na razum svojih učencev. Mnogobrojne nekdane učence se bodo gotovo hvaležno spominjale svoje predobre učiteljice. — Tudi s Marijino družbo je ime m. Uršule tesno zvezano. Bila je čeli čas družbe samostanske voditeljica in je novinke na sprejem pripravljala. Družba ne bo nikdar pozabila gorečnosti, truda in znanja, katerega je blaga pokojnica za njo imela. — V gospodinskih zadevah pa bo zgubo modre, previdne, in pravi blagor samostana skrbne in vnele prefekte Uršule težko nadomestiti. Ločani so pri pogrebu pokazali, kako so spoštovali svojo odlično rojakinjo. Naj v miru počiva na novem pokopališču poleg blage sestre Vincenčije Mohar.

(Mestna hranilnica v Kranju.) Svoje čitatelje opozarjamo na razglas objavljen v današnjem listu o pričetku delovanja nove mestne hranilnice v Kranju. — Svojam domačim denarnim zavodom je hvale in podpore vredno, da želimo novi hranilnici v Kranju naslepiti vsa četa.

(Mestna hranilnica v Novem Mestu.) Določni odbor kranjski je priurčil vlogi občinskega odbora posameznik za mestno hranilnico ter se je se dni določila predla izročila določni vladi v potrdilo.

(V Šmarji pod Ljubljano) treščilo je dne 12. junija popoldne v enotno podružnično cerkev Sv. Moharja Fortunata na Selah. Cerkev, ki je tudi pri vrhu, je ubilo; zvonik pa tako ranjevalo, da ga bo treba podrti. Zvonova sta k sreči nepoškodovana. Ponesrečenec, ki je zapustil keno in širi otroka, živi je svojo družino zaje z roko delstvom.

(Drejni kres.) Iz Sorice 23. junija: Pri nas se je letos prav lepo praznoval god sv. Alojzija. Šolska mlada in tudi drugi so v obilnem številu prejele sv. zakrament, ter se udeležili skupno sv. maše. Popoldne pa je bila šolska mladina pod vodstvom g. učitelja Jos. Arndta na 1550 metrov visoki Dravh, da napravi kres na večer 27. junija v spomin 900 letnice slavne zmage pri Siski. Kakor novci so takih sem ter tje in kakor bi trenili, bil je veličast kres dogotovljen, katerega se na večer sv. Alojzija kreč mladenčji soriški začeli. Dasi ravno je popoldne cel dan v malem deževalo, se je na večer vendar vjasnilo, so se je zasvetil kres na Dravhu, gonove največji na Kranjskem. Med tem, ko je popolni ogenj visoke proti nebu, praskal se lepi raketi v zraku, in odmeval je množni strel od plinskih pečin, kateri je izvalil ljudi in hiše na pobočju so občudovali lepe rakete, katerih se marsikdo nikdar ni videl v svojem življenju. Govor je pri nas tudi se drug kres pred Hribem prav pozno v noč. Ti, ki so bili kres na Dravhu kurili, so opazovali še več kresov na raznih krajih na večer.

(Vihar. — Volitev.) Iz Šent-Vida nad Ljubljano: Preteklih dnuj viharno vreme napravilo je tudi naš župni ne malo škoda. Najhuje je zadeto polje ob železnici prof. od Šent-Vida do Ljubljane. Nekavim posestnikom je škoda od 800, 700, do 1000 gliv. Z to večinoma kose: sejali bodo

zdaj jesenske pridelke. Sena bo še zaradi pomanjkanja vode spomladi tretjino ali polovico manj kot druga leta. Ubogi kmet! — Z viharjem v oblakih imeli smo ob enem viharno volitev občinskih odbornikov. Take volilne nevihte še ni doživela šentvidska županija. Vse se je storilo, da bi se obdržal stari župan, ki je stal na čelu občine že nad 19 let — a tudi mnogo se je delalo, da se izvoli novi. Zmagala je stranka prot-županova; izvoljeni so razven dveh vsi novi odborniki, ki bodo med sabo volili novega župana. Nepravilnost ali nepostavnost nima si očitati zmagovalna stranka, zato smo za trdno uverjeni, da je prazen vsak priziv na višje mesto; ne dvomimo, da ne bi bila odobrena volitev, ki se je vršila s tolikim trudom in tudi žrtvovanjem, a pravično. Po silnem viharju v oblakih sije nam sedaj prijazen solnce ter ogreva blagodejno našo zemljo. Bog daj, da poslije tudi v naši občini z novim županstvom prijazen solnce miru in sporazumljivosti ter blagodejno ogreva lepo našo občino.

(Toča.) Iz Studence pri Krškem se nam poroča, da je ondi dne 13. junija popoldne ob dveh, pri nekateri mirnem obnebu jela padati tako gosta toča, da je bilo v malo minutah po senožetih in neobraščenih njivah tako belo, kakor bi sneg zapadel. Poljski pridelki so uničeni popolnoma, na nekaterih njivah niti jeden žitni klas ne stoji po koncu. Trta je pokončana za več let. Najhuje so zadete vasi: Studence, Hudobrezje, Rovišči in Zavrtače. Vasi Hudobrezje in Rovišči ste že lani veliko trpeli po toči, ker jim je bilo dvakrat vse rastločeno. Ljudstvo je nekatero obupno. Tu je treba izdatne pomoči. V Hudobrezju je strela užgala jeden kozolec, v Jelenku (raške župnije) pa na paši ubila jednega vola. Bog pomagaj!

(Občinska volitev na Polici) v okraju litjskem. Izvoljen je za župana posestnik J. Skubic, za svetovalca pa posestnika Mart. Šemo in Jož. Zupančič.

(Strelna letina.) Iz Poljanske doline: Dne 10. junija udarila je strela v neko hišo na Zgornjem Bidu fare poljanske; ubila je eno kravo v hlevu, in hiša je zgorela, bil je tudi velik naliv. — Strela je v hlevu tri govedi ubila nekemu posestniku v Stari Oselici, hlev pa ni pogorel. V neki drugi vasi zopet je strela ubila nekega prešiča. Sadje, žito, pri nas lepo kaže, Bog nas varuj hudih vremenskih neredov. Trave bo pa malo, in še to bodo nekateri skoro vso surovo živini pokosili, ker sena že davno nimajo več.

(Nagla smrt.) Lukovica, 14. junija: Danes pripetilo se je tukaj velika nesreča. Neki dninar iz Vrbe kopal je v tukajšnjem takoimenovanem „poštnem lomu za gramoz“ posek za pogorelce iz Vrbe. Okolu 8. ure prinese mu njegova žena kosilo, in ko omenjeni dninar svoje kosile pojé, gre zopet na delo. Pomaga mu pri tem nekoliko tudi žena. Ona stopi v jamo pod veliko skalo, kjer se je kopal prav lep posek, in ga začne izmetavati, njen mož pa ga izmetava vrh jame. Naenkrat pa se prekolje velika skala, ki je bila na pol izpodkopana, in z vso težo zvali se na omenjeno ženo. Z vsklikom: „O Jezus, Marija!“ zgrine pod razvalino. Več stotov težka skala padla jej je ravno čez prsa in jo v trenutku umorila. Valjubi velikemu trudu so še le malo pred najisto uro mrtvo izkopali iz peska in skalovja. Zlostno bilo je gledati in poslušati moža jokajočega in vpijočega: „Ob treh že sem šel kopat jamo svoji ženi!“

Takrat namreč je šel kopat posek iz jame, v kateri je našla smrt njegova žena. Zapustila je štiri nepreskrbljene otroke, najmlajši še le komaj 2 leti star; imela je še le 35 let. Oba, mož in žena, bila sta iz moravske župnije in še le kratek čas tukaj bivala.

(Štajerski posebni vlak v Marijino Celje [Mariazell]) po skoraj na pol znižani ceni pelje iz Ljubljane skozi Celje, Maribor, Gradec do Neuburga v petek, dne 11. avgusta t. l. Udeležniki obiščejo pri tej priliki lahko cesarsko stolno mesto Dunaj, ker je tudi do Dunsaja in nazaj vožnja cena znižana za polovico. Za pravočasno oglasitev prosí najuljudnejše odbor v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

(Umrli) je 20. t. m. po noči v Celju ondotni znani župan dr. Neckermann v 64. letu. — V političnem oziru je bil rajni hud nasprotnik Slovincem.

(Pri občinskih volitvah v St. Vidu nad Ljubljano) dne 12. in 13. junija so bili izvoljeni naslednji odborniki: V I. razredu: France Strkelj, posestnik iz Guncelj; Anton Belec, posestnik iz St. Vida; Valentin Cirmán, posestnik iz St. Vida; Stefan Pečnik, posestnik iz St. Vida; Tilen Kunavar iz Dolnje. V II. razredu: Fran Komar, posestnik iz Vižmarjev; Jakob Bitenec, posestnik v Podgori; Matevž Šetina iz Kamnegorice; Valentin Robida v St. Vidu; Lavr. Tršan, posestnik v Stanicah. V III. razredu: Grga Malovrh, župnik; Andrej Goljar, mizar v Podgori; Matevž Rozman, posestnik v St. Vidu; G. Bizjan, posestnik Podutikom; Tomaž Arhar, posestnik iz Vižmarjev. Štirje podobčinski možje: Fr. Ježek, posestnik v Poljanah; Janez Sever, posestnik v Vižmarjih; Anton Merhar, posestnik v Dvoru; Fran Suštaršič, posestnik v Dolnicah.

(Iz Žužemberka) se nam poroča: V nedeljo, dne 18. junija po popoldanski božji službi smo imeli ogenj. Pogorele so tri hiše: Korenova, Bradačeva in Sitarjeva. Prve dve ste bile zavarovani za male svote. Zažgali so otroci, ki so v listju konec hiše zakurili. Sreča v nesreči je bil miren zrak in da so bili ljudje večinoma doma. Sploh se pa pri nas ni čuditi, da otroci kaj zažgo in le čudno je, da še večkrat ni kaka nesreča, ker od malega vse kadi. Otroci pri sedmih letih že kupujejo cigarete in ne redkokrat jih vidiš po cesti kaditi in vžigati žvepljenke. In stariši k temu molče — k večjemu se hudojejo nad onim, ki si upa otroke svariti. To nam pojasni mnogo. — Dalje se nam poroča iz Žužemberka: Včeraj, dne 20. t. m., popoldne je gorelo na Selib, hinjske fare. Zgorela je cerkev, zvonovi so se stopili, in pogorelo je 13 gospodarjem vse hišno in gospodarsko poslopje. Ostalo je tudi več živine v ognju. Hud veter je pospešil, da je bila vsa vas naenkrat v ognju in da ni bilo mogoče ničesa rešiti. Beda velika, hitra pomoč potrebna.

(Iz Rovt) 1. julija. Vseled mnogih prošnji je visoko trgovinsko ministerstvo dne 6. junija t. l. vendar le dovolilo pošto v Rovtah. Imeli bomo takozvano pošto s potom. Pisma bodo pot donášal vsaki dan iz Dolenjega Logatca. Tudi nabiralnica poštne hranilnice se bode v Rovtah otvorila. Kako primerno bode to za mnogeštevilne posle, ker bodo lahko svoj zaslužek varno in obrestinostno nalagali v poštno

hranilnico! Služba poštarjeva za Rovte je že razpisana. Kmslu bodemo stopili v ožjo dotiko z drugim svetom. Ne samo dvakrat na teden, kakor dosedaj, ampak vsaki dan bodemo lahko zvedeli in brali, kaj se drugod godi, pa tudi poročali o svojih domačih veselih in žalostnih dogodkih. Obvarovani bodemo mnogih sitnosti in stroškov, katere smo dosedaj imeli radi tako oddaljene pošte. Nova cesta, jedna najlepših na Kranjskem, ki je bila lani do farne cerkve v Rovtah narejena, se bode najbrž prihodnje leto do meje žirovske občine nadaljevala.

(Ogenj.) Z Vrhnike, 14. t. m.: Danes popoldne nastal je ogenj v vasi Stara Vrhnika. Pogorela so poslopja štirih posestnikov. Kar se je žalo odnesti in odpeljati, rešili so. Vrhnisko gasilno društvo je bilo takoj na licu mesta in ustavilo ogenj. Malo kasneje prišlo je tudi verdsko gasilno društvo in omejilo ogenj na drogi strani. Zažgali so otroci. Posestniki so bili zavarovani.

(8 Koroškega.) B a z n o. Naše vrlo katol. pol. in gosp. društvo je imelo dne 11. jun. prav dobro obiskan javen shod v Dobri vasi. Pazljivo so poslušali vsi navzoči navdušene in spodbudne govore č. gg. Gr. Einspielerja, V. Legata, Št. Bayerja, F. Kanduta, Fr. Lenca in drugih. Da je bilo zborovanje na pravem mestu in sijajno, kaže najbolj podlo pisarenje nam sovražnih listov, ki so o tej priliki prav s cepci udrihali po Slovencih! — Zidanje novega doma družbe sv. Mohorja prav dobro napreduje. Delavci so nedavno novo stavbo okinčali z narodnimi, slovenskimi zastavami, katere so pa celovške pobaline tako bōdle v oči, da so jih po noči pokradli raz hišo. To pač jasno priča, koliko je vredna tista piškava nemška olika in „kultura“, s katero se toliko bahajo in jo tudi nam Slovencem vsiljujejo na vse kriplje. Se lepo zahvalimo zanjo! — Opekel se je zopet celovski g. c. kr. okrajni glavar bar. Mac Nevin s c. kr. deželno vlado koroško vred. Niso hoteli sprejemati slovenskih vlog, a c. kr. notranje ministertvo na Dunaju je razsodilo, da se morajo pri celovškem okrajnem glavarstvu tudi slovenski dopisi sprejemati. Tako je prav! — Žiljsko železnico že gradijo od Podkloštra do Smohorja. — Občinske volitve so imeli v novih občinah Podljubelj in Slov. Plajberg v Rožni dolini. Obč. volitve so izpadle za slovensko stranko povoljno! — Na dan sv. Petra in Pavla odkrili so v Greifenburgu spomenik rajnemu knezoškofu dr. P. Fundru. Spomenik so mu postavili brezverni nemški liberalci! To je pač čudno!

—m—

Tržne cene v Ljubljani

dne 1. julija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica m. st.	8	25	Speh povejen, kgr.	—	66
Reš.	6	90	Sarovo maslo.	—	82
Jedmen.	6	—	Jajce, jedno	—	2
Ovsa.	7	25	Mleko, liter	—	10
Ajda.	10	—	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso.	6	—	Telečje	—	50
Koruz.	6	16	Svinjako	—	64
Krompir.	5	—	Koltrunovo	—	38
Leča, hktl.	15	—	Pišance	—	40
Grah.	14	—	Golob	—	17
Pikol.	10	—	Seno, 100 kgr.	3	50
Maalo, kgr.	—	98	Slama,	2	76
Maat.	—	70	Drva trda, 4 kub. mtr	6	40
Speh svet.	—	64	„ mehka, „	5	—

(Pri uporabi sredstev za ohranjenje zobovja) bolj vsakdo jako previden, ker so na prodaj sredstva, katere jako škodujejo. Ponarejena anatherinova ustna voda je tako škodljivo sredstvo, v kateri so po razkrojitvi našli zdravju škodljive snovi ter ponarejalci le iz dobičkarije uporabljajo ime pristne vode. **Pristno anatherinovo ustno vodo prireja le dr. J. G. Popp, c. in kr. avstr. ogr. in kr. grški dvorni zalagatelj na Dunaji, 1. Bognerova 2.** katera se dobiva v vseh lekarnah in v prodajalnicah dišav. Vse pri prvi poskušnji uveril se bode vsakdo o blagodejnem učinku te vode, istotako tudi o dr. Poppa zobnem prašku in zobni pasti kot najuspešnejšem sredstvu za čiščenje zobovja. Znameniti zdravniki, plemenitaši in najvišji dostojanstveniki izražajo se jako pohvalno o učinku navedenih sredstev. Pri nakupovanju zahtevajo naj se le dr. Poppova sredstva za zobovje.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 20. julija 1893 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 1. julija:	29,	61,	77,	39,	42.
Graec, 1. julija:	33,	38,	77,	56,	81.
Line, 24. junija:	37,	83,	22,	14,	30.
Trst, 24. junija:	5,	66,	19,	1,	86.

316 1

Sorednikom, dragim prijateljem in znancem spodobno naznanjam, da je moja draga sestra

Marija Barlič

danes dne 20. junija ob 4. uri zjutraj, večkrat presidena s sv. zakramenti, 63 let stara, mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb je bil dne 22. junija ob 7. uri zjutraj v Moravčah.

Drago rajno, ki je bila vzgledno pobožna, delavna in v dolgi boleznii izredno potrpekljiva, priporočam v pobožno molitev.

V Moravčah, dne 20. junija 1893.

Martin Barlič,
vpok. župnik.

Izborna svojo zalogo raznovrstnih vóz

kritih in prostih

lečno in trpežno izdelanih priporočajo prečast. duhov. 2 škini in sl. občinstvu

Fr. Šiške dediči
Marije Terezije cesta št. 6 v Ljubljani.

Naročila izvršujejo se točno po nizki ceni. 228 6—6

stojeca ob tržaki cesti 9 km. od Ljubljane, krita z opeko, z nekaj kovanecem, pa tudi za vsako obit., pripravna in obse-
zajoča: veliko sobo, dve stranski sobi, kuhinjo, klet, hlev
za živino, in kovanice z vsem kovskim orodjem, poleg
sloječ zidan svinjak in shramba za oglje, tudi z opako
krito, vse še le pred osmimi leti novo in dobro ohranjeno
prodá se iz proste roke pod ugodnimi pogoji.

Natančneje pove lastnik **Andrej Vrhovec** v Pod
lukovcu št. 27, P. Ljubljana.

65-2-2

Zaspanje izključeno!

Cena gld. 1.85 s ko-
'edom 3 gld., s ci-
fernico svetečo se

pe nečl., 40 kr. več. — 6 komolov
umirskih budni postoline prosto na
vasko poštno postajo gld. 10-20.

NOVOST! Aogljana kaselna oblika, ni-
kelno okrovice pozlačeno,

bogato elzelevano, skoro 285 cm. višina,
ura bodilnica z bitjem $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{4}$ ure, senka
gld. 7.—, brez bitja gld. 5.—, — Ku-
kušana ura, bitje $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{4}$ ure, 60 cm. dolžnosti, iz-
redajna ematrica, košeniše kasalo in številke, sena 7 gld.
Rokovnik, preplisan in repetiranje, dolžost skoro 1 m.,
bogato zrezljano gld. 18.50. **Kovanske trpešne**
remontirane ure za gospode, odkrita, masivno
novost, brzo okrovice 4 gld., z dvojim okrovcem 6 gld.
Zakonski prstan, 14karatni, po 4 gld., možni
5 gld. komad.

EMIL MAYER, Dunaj, I., Schottenring 33.

Tovarniški oemiki zastoj.

Vse proti deeleuemu jamstevu.

Mnogo tovarnarjev je

kateri rabijo **karbolinej** za varstveno sredstvo proti
vaskovratnim mrčesom, gnilobi in trohobi lesa, hitši
in zidni gnilobi; mokrim stenam l. t. d. Toda edin
Barthelov **karbolinej** svojata, katere stavimo
do tacega varstvenega sredstva. Hkrati daje orehovo-tu-
javi plesk lesnim predmetom, katerim prisvaja 3 do 4 letno
daljno trajnost. Prospekt zastoj.

38 (10-7)

Vsak poštno jamši trajno naročevanje. 5 kilo poštni za-
boji 1 gl. 30 kr.

Glavno nalogo ima **BRATA EBERT**
v Ljubljani.

Mnili troški, velike vspeh in dobrotek.

Mihael Barthel in drug, **Dunaj X.** Keplerstrasse 20.
Emmerg. 1.1751.

Okože se slovenske plemenit in usne.

Marija sedem žalesti

priporočila vreden molitvenk 63 (3)

Vezan v platno 80 kr., v usnje 90 kr.,
usnje z zlato obrezo 1 gl., v šagrin-usnje
1 gld. 20 kr., po pošti 5 kr. več.

Dobi se pri J. Bonaču, knjižgovezu
v Ljubljani, in v Katol. Podvarni.

45 let na dobrem glasu!

C. In kr. avst.-ogr. In kr. gršk. zobnega zdravnika

dr. Poppa anatherinova

najprije ublažila in na boljša ustna voda na svežu, pomagati uveliti in zboljšati bolečinah, in pri ležalnici rabi s dr. Popperovim prakom ali robno pauto ohraniti zdravje in lepe zobe.

Gosp. dr. **J. G. Poppa**, o. in kr. avstr.-ogr. in
kr. gršk. dvorn. zobn. zdravn. na Dunaji. 51 10-4

Nečim vprehi, katere sem akusil sam in katere so akusili drugi, inčini, ki so rabili zaščitno vso vedo, mi naključno dolžnost, da kot zdravnik izjavim, da sem jo vedkrat priporočal ne le kot na/belje med znanstvi, sobje obravnavam, vedstvi, temveč tudi kot varovalno sredstvo proti po- gostim nastankom boleznim, o katerih ne vedkrat toži, ter- to se vedno kar naprej priporočam.

Slovoce toaletne speeljaliteete dr. **J. G. Poppa**, c. in kr. avstr. in kr. gschico dvornega zalajatelja, na Dunaju, mesto, Bog-nersega 2., prodajo: V Ljubljani: G. Piccolitsek, W. Meyer, lek. J. Strohala, lek., U. pl. Turbokozy, lek., J. Greel, lek., Ed. Mahir, parf. K. Kariager, V. Pettrile, J. S. Benedikt, v Cernobilu: J. Blasek, lek.; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kamniku: J. Morant lek.; v Ko-kevi: v Idriji: J. Wario, lekar; v Kranju: K. Savnik, lek.; v Re-čevju: J. Branne, lek.; v Kranci: K. Savnik, lek.; v Kolem: Fr. Brimches, lek.; v Lajcu: J. Beas, lek.; v Metliki: Fr. Wach, lek.; v Novemestnu: F. Hasko, lek.; v Poslojini: Fr. Baccarech, lek.; v Radovljici: A. Rohlek, lek.; v Skofljoki: J. Zenatti, lek.; v Treb-njem: J. Ropprecht, lek.; v Vipavi: A. Gueldmo, lek. in vse lekarnе, kragujevci in prifarnice v Avstro-Ogrski.

Vzamejo naj se le dr. Poppa izdelki.

Hiša na prodaj!

Zal. A. Solbring, Lipsija, Novomesto.

Načrt in obdelava C. Opitzna.
Enajst oddelkov, obsevajči:

I. Nemčijo — II. Avstro-Ogersko — III. Švico — IV. Francijo — V. Italijo — VI. Belgijo in Holandijo — VII. Švedijo in Norveško — VIII. Danijo — IX. Vel. Britanijo. — X. Španijo in Portugal — XI. Rusijo in spodnja podonavske države.

Popolno v 35 izdajah à 60 kr.

Dobi se v vseh knjigarnah. 78-8

**ČVSI stroji za kmetijsko
vinarstvo in moštarnstvo**

Kuhinja, vrt, kmetij
Bakinske mline za vino
Premalnice in krmne
Avtomatske
Sprejane proti povzročiteljem
črkljivosti za vino
 tlačilnice za sadje
Mlini za slado

predelne za kmetijsko, vinarsko in moštarnstvo, kakor
vse stroje za kmetijsko, vinarsko in moštarnstvo
srebrne, bakrene, mlatne, mlatne, mlatne, mlatne

IG. HELLER, DUNAJ
Nr. 23 Färberstrasse Nr. 78. VII

Engelsche Maschinenbau- und Eiswerke in
Wien, Österreich

Magazin für die
Kunst der
Kunst der
Kunst der

Zgoščeni, kři čisteči sarsaparilla-sirup

kateri prireja lekarnar J. Herbabny na Dunaji
sestoji iz povsem neškodljivih rastlinskih snovi, obo-

bito še iz sokov sarsaparilla-
rastline, priznane najbolj učink-
kajoče za čiščenje krvi. Ta
sirup pospešuje slast do jedi,
očisti kri, odstranjuje za-
basanje, razkrojuje zavilte
jedila ter sploh okrepčuje pre-
bavila.

Cena steklenici 85 kr., po pošti
15 kr. več. 54 12-5

Vsaka steklenica ima varstveno znamko.

Osrednja zaloga za provin-ije

na Dunaju, lekarna „zur Barmher-
zigkeit“

J. Herbabny-ja, 7-1, Kaiserstrasse 73 75.

Dobiva se v najteč lekarnah.

IV. zvezek: POVESTI

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad
20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški
Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani.
— Tudi III. zvezek je še v zalogi.

zadnja cena

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5.

Zaloga vsake baže

gvantnega blaga za moške in ženske

72 8-9

kakor tudi vse vrste koe, kovtre, srajce,
jope, nogovice, svilene in cajgaste rute itd.

po najnižji ceni.

zadnja cena.

(58 4) V

Čikago!

k najnamenitejši

Kolumbovi svetovni razstavi

priporoča vozne listke po najnižji ceni in
najuglednejše sestavljene iz Ljubljane do
Čikago in nazaj I. in III. razr. po gl. 245
I. in II. razred glid. 370 in višje.

mejnar. potov. pisarna

Jos. Paulin v Ljubljani

Prospekti na razpolago. Ogla-
sila za večnjo prej ko prej.

Mestna hranilnica v Kranju.

Razglas.

Novoustanovljena „Mestna hranilnica v
Kranju“ pričela bo svoje delovanje dne 6. ju-
lija 1893 ob 10. uri dopoldne v svojih prostorih
v I. nadstropju mestne hiše v Kranju, in bo potem
poslovala vsak četrtek v tednu, če bi bil ta
dan praznik, pa prvi delavnik za praznikom od
10. do 12. ure dopoldne za one, ki hočejo osobno
opraviti svoje zadeve pri hranilnici. Druge dneve
občevati bo s hranilnico le pismeno.

Uloge bodo se sprejemale od 1 glid. naprej
in obrestovale po 4%.

Posojila na nepremičnino dajala se bodo proti
obrestovanju po 5% in proti amortizovanju ali po-
vračilu izposojenega kapitala v enakih polletnih
odplačilih (anuitetah) tako, da bo n. pr. posojilo
100 goldinarjev odplačano tekom 36 let, ako plačuje
dolжник vsacega pol leta na kapital in obresti po
3 goldinarje.

V Kranju, dne 22. junija 1893.

Upravo mestne hranilnice v Kranju vodi ob-
činski odbor mesta kranjskega in od istega voljeni
upravni odbor, poslovanje pa izvršuje ravnateljstvo.

Sprejem denarja v blagajničnem poslovanju po-
trujeta vselej po 2 člana ravnateljstva, ki sedaj
obstoja iz sledečih gospodov:

Globočnik Viktor, c. kr. notar v Kranju,
predsednik;

Mežnarec Anton, dekan v Kranju,
podpredsednik;

Sajovic Ferdinand, trgovec v Kranju,
pisarnični ravnatelj;

Majdič Vinko, posestnik valičnega mлина in veletržec
v Kranju, in

Polak Ferdinand, trgovec v Kranju,
ravnatelj.

Zdrav, čvrst

66 2-1

dela v e e

kamnosek in zidar ob enem, dobi oeloletno, trajno delo v tovarni blizu Ljubljane.

Natančneje pové upravništvo „Domoljuba.“

Učenca

sprejme v svojo prodajalnico Ivan Murnik v Kamniku.

319 3-1

Več o tem izve se pri imenovanem.

Ces. kr. privil. zavar. družba

Avstrijski Feniks' na Dunaji

Vplačane delnice in druga jamstva družbe znašajo čez

štiri in pol milijona goldinarjev avstrijske veljave

Družba zavaruje

proti škodi po toči

pod jako ugodnimi pogoji in uvedeno najnižjo stalno premijo, ne da bi bilo treba pozneje kaj doplačati; ako tisti, ki želi svoje prideleke proti toči zavarovati, ne more precej plačati zavarovalnine, dovoli se mu obrok do konca septembra 1893. — Škode se hitro in pošteno cenijo ter precej izplačajo.

Kdor bi želel prevzeti zastopstvo, obrne naj se do generalnega zastopstva v Gradcu, katero daje radovoljno vsakršna pojasnila v zavarovalnih zadevah, ali pa do

glavnega zastopstva v Ljubljani

(glavna zastopnika Jos. Perhanc in Jos. Prosenc)

Kongresni trg št. 17 (v novem uršulinskem poslopu). (57 4)

Jedino pristna

Kneippova sladna kava
bratov Oelz

v rudečih štirioglatih zavitkih se dobiva v Ljubljani pri M. Wagnerjevi vdovi in v vseh specerijskih in konsumnih prodajalnicah. 29-8

Zaupni mož v vsaki fari.Veleznico, čez četr stoletja obstoječo, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje vživajočo **denarstveno podjetje** (poroštveni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), čegar glavni sedež je na Dunaji, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. drž. vlade in čegar vsestransko priznano blagonsno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsaki fari po jednega **zaupnega moža** z nalogo pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju. 43 (10-6)

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje vživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znamko „201.191. Graz postlagernd“ več poizvedeti.

Pri slatem drž.
jabolku.**J. PSERHOFER**Zum goldenen
Reichsapfel.

11 (12-13)

Ilekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, so staro znano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri ne-frankovane pošiljki po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnino prosto pošiljati: 1 zavoje kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoja 3 gld. 35 kr., 4 zavoja 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavoje se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izrečno **Pserhoferja kri čistilne kroglice** in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat **J. Pserhofer** in sicer v **XX** rudeči **XX** barvi.**Balsam za ozebljine J. Pserhoferja**, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljko 65 kr. — **Trpotčev sok**, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr. — **Ameriška maša za protin**, 1 gld. 20 kr. — **Prašek proti potenju nog**, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljko 75 kr. — **Balsam za gušo**, 1 flakon 40 kr., s frank. pošilj. 65 kr. — **Zdravilna esenca (Praške kapljice)**, proti sprjenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd. 1 stekl. 32 kr. — **Angleški čudezni balsam**, 1 steklenica 50 kr. — **Fijakarski prašek**, proti kašlju itd. 1 škatlja 35 kr., s frankovano pošiljko 60 kr. — **Tannochinin-pomaša**, **J. Pserhoferja**, najbolje sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld. — **Univerzalni obliž**, prof. Steudel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinam itd. 1 lonček 50 kr., s frank. pošilj. 75 kr. — **Univerzalna čistilna sol A. W. Bullrich-a**. Domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gld.Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbe — **Pošiljke po pošti** vrše se najhitreje proti predpošiljki zneska, večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljkih s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri G. Piccoli-ju.

Kwizdor fluid
Preizkušeno bolečino olajšujoče
domače sredstvo.

proti protinu
Cena steklenici gld. 1 a. v.

Kwizdor fluid
Pol steklenice 60 kr.

proti protinu
Dobira se v vseh lekarnah.

proti protinu
Pačiti je na to nujno varstvo
znanko in zahtevati je 47 8-4

proti protinu
Kornoburske pri Dunaju.

Podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

prireja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočani prsi sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za naraščanje krvi, raztopljive fosformo-apneno soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo naraščanje kosti. Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr., več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.)

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imi, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj

te soraj vselej izrečno Herbabnyjev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je izraven stoječa oblatvena protokollirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z drugimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 473 20-20 83 6-15

Ozrednja razpustjalnica za provincaje: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: V Ljubljani J. Syboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schindler, Ant. Mizzani, lekarničar F. Prodám, M. Mizzani, drog.; v Brezavi: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger; v Novemnemestu: A. pl. Sladoviz; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trbiavi: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blažek; v Velikovem: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

France Čuden preje Goba

MAHATMA

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11

priporočila slavn. občinstvu, posebno preč. duhotični največje svoje zalogo zlatih, srebrnih in nikelnastih

švicarskih žepnih ur

po najnižjih cenah, vsakovrstnih

stenskih ur in ur budilnic

veržile, prstanov, uhanov in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Popravila izvrši točno in natančno, poštna naročila prekrbuje hitro. — **Cenike** pošilja brezplačno po pošti, v istih popisane so natančno ure in je označen čas jamčenja za trajnost in trpežnost blaga. — Zamenuje stare ure in druge stvari. 28 (20-9)

Zamenjavam tudi stare srebrne ure.

Zlata kolajna, Bruselj 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec,

katero želodec in opravi prebavnih delov života krepi in tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar pri „angelju“

v Ljubljani na dunajski

5 127 cesti

Cena 1 stekl. 10 novcev.

(1) 50-11

Izdelovatelj razpešča te tinkturo v zabojskih po 12 steklenic in več. Zabojski z 12 steklenic stane gld. 1.36; s 24 gld. 2.60; s 36 gld. 3.84; s 44 gld. 4.26; 53 steklenic tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5.26; 110 stekl. gld. 10.30. Poštnino plača vedno naročnik.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu vživanju nemežane ali s surrogati pomežane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravejšo in redilnejšo kavo. — Neprekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Ponaredeb se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko. 10 (24.12)

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni urednik: A. Kalas.

Tiska: „Katholika Tiskarna.“

išče se stanovanje

pripravno za prodajalnico blizu farne cerkve. Ponudbe opravništvu tega lista 51 64

Ölzova kava

priznana najboljša in najzdravnejša dodaja kavi se dobiva v glavni zalogi za Kranjsko pri M. Wagnerjevi vdovi v Ljubljani, in v vseh specializiranih in konsumnih prodajalnicah.